

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ MAI HƯƠNG

XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN MỚI
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ MAI HƯƠNG

XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN MỚI
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thành Vũ

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào khác.

Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đều đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài “*Xây dựng và phát triển nông thôn mới Huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên nhiệt tình của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được chân thành bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo bộ phận sau đại học, Ban chủ nhiệm Khoa Quản lý luật kinh tế của trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân Trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn TS. Nguyễn Thành Vũ

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại UBND Huyện Phú Lương, phòng NN&PTNN huyện Phú Lương, các đồng chí tại địa điểm nghiên cứu, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các đồng chí đã hỗ trợ nhiệt tình, cung cấp mọi tư liệu liên quan tới đề tài.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
KÝ HIỆU VÀ CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Kết cấu của luận văn	3
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN MỚI CẤP HUYỆN	4
1.1. Cơ sở lý luận về xây dựng và phát triển nông thôn mới cấp huyện	4
1.1.1. Các khái niệm cơ bản	4
1.1.2. Nội dung xây dựng và phát triển nông thôn mới	15
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến việc xây dựng và phát triển nông thôn mới cấp Huyện	20
1.2. Cơ sở thực tiễn về việc xây dựng và phát triển nông thôn mới ở các Huyện và bài học kinh nghiệm rút ra cho việc xây dựng và phát triển nông thôn mới tại Huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	23
1.2.1. Kinh nghiệm xây dựng và phát triển nông thôn mới tại Huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	23
1.2.2. Kết quả xây dựng và phát triển nông thôn mới tại Huyện Phú Lương tỉnh Thái Nguyên	25
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho việc xây dựng và phát triển nông thôn mới tại Huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	28
Chương 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Số liệu thứ cấp.....	31
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	31
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	33
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	33
2.3.1. Chỉ tiêu về quy hoạch xây dựng nông thôn mới	33
2.3.2. Chỉ tiêu phát triển hạ tầng kinh tế - xã hội nông thôn	34
2.3.3. Chỉ tiêu về đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế, phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập cho người dân.....	34
2.3.4. Chỉ tiêu về Văn hóa - Xã hội - Môi trường nông thôn	35
2.3.5. Chỉ tiêu về hệ thống tổ chức chính trị an ninh xã hội.....	36
Chương 3 NỘI DUNG XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN MỚI Ở HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	38
3.1. Điều kiện tự nhiên - kinh tế - xã hội chung toàn huyện.....	38
3.1.1. Các đặc điểm về điều kiện tự nhiên	38
3.1.2. Các đặc điểm về điều kiện kinh tế- xã hội.....	39
3.1.3. Đánh giá chung về thuận lợi, khó khăn của huyện ảnh hưởng tới xây dựng nông thôn mới	41
3.1.4 Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của các xã điểm trong xây dựng nông thôn mới	42
3.2. Nội dung xây dựng và phát triển nông thôn mới tại huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	50
3.2.1. Nội dung xây dựng và phát triển nông thôn mới theo tiêu chí quy hoạch và phát triển quy hoạch	50
3.2.2. Nội dung xây dựng và phát triển nông thôn mới theo tiêu chí hạ tầng - kinh tế xã hội.....	54

3.2.3. Nội dung xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí chuyển dịch cơ cấu, phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập	61
3.2.4. Nội dung xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí Phát triển giáo dục và đào tạo.....	64
3.2.5. Nội dung xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí giữ vững an ninh, trật tự xã hội nông thôn.....	69
3.3. Đánh giá chung về xây dựng và phát triển nông thôn mới trên tại huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	71
3.3.1. Thuận lợi	71
3.3.2. Khó khăn.....	71
Chương 4 GIẢI PHÁP XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN MỚI HUYỆN PHÚ LƯƠNG ĐẾN NĂM 2030	74
4.1. Quan điểm và định hướng xây dựng và phát triển nông thôn mới của huyện đến năm 2025.....	74
4.1.1. Quan điểm hướng xây dựng nông thôn mới của huyện.....	74
4.1.2. Định hướng xây dựng nông thôn mới của huyện đến năm 2025	74
4.2. Mục tiêu xây dựng nông thôn mới đến năm 2025	75
4.2.1. Mục tiêu chung.....	75
4.2.2. Mục tiêu cụ thể.....	75
4.3. Các giải pháp cơ bản xây dựng nông thôn mới	76
4.3.1. Tuyên truyền phải thực hiện cuộc vận động xã hội sâu rộng về xây dựng NTM.....	76
4.3.2. Hỗ trợ phát triển kinh tế hộ nông dân phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hóa.....	77
4.3.3. Tăng cường nâng cao chất lượng nguồn nhân lực	78
4.3.4. Nâng cao chất lượng, tiến độ quy hoạch và nội dung văn bản hướng dẫn lập quy hoạch NTM cấp xã	81

4.3.5. Huy động nguồn lực và cơ chế sử dụng nguồn lực.....	82
4.3.6. Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao thu nhập và đời sống nhân dân.....	83
4.4. Kiến nghị.....	84
KẾT LUẬN	85
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	86

KÝ HIỆU VÀ CHỮ VIẾT TẮT

Dạng viết tắt	Dạng đầy đủ
MTQG	Mục tiêu quốc gia
NTM	Nông thôn mới
UBND	Ủy ban nhân dân
MTTQ	Mặt trận Tổ quốc
KHKT	Khoa học kỹ thuật
KT – XH	Kinh tế - Xã hội
CNH	Công nghiệp hóa
HDH	Hiện đại hóa
HTX	Hợp tác xã
THT	Tổ hợp tác
DA	Dự án
BCĐ	Ban chỉ đạo
BQL	Ban quản lý

DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU

Bảng 3.1. Đặc điểm chung của 5 xã điểm nghiên cứu sau khi rà soát.....	42
Bảng 3.2. Một số chỉ tiêu cơ bản của 5 xã điểm nghiên cứu sau khi rà soát.....	50
Bảng 3.3: Tình hình Quy hoạch và thực hiện quy hoạch nông thôn mới	52
Bảng 3.4. Kết quả rà soát, đánh giá hiện trạng XDNTM năm 2019.....	53
Bảng 3.5: Tình hình thực hiện tiêu chí Giao thông.....	54
Bảng 3.6: Tình hình thực hiện tiêu chí Thủy lợi.....	55
Bảng 3.7: Tình hình thực hiện tiêu chí về Điện nông thôn.....	56
Bảng 3.8: Tình hình thực hiện tiêu chí về Trường học	57
Bảng 3.9: Tình hình thực hiện tiêu chí Cơ sở vật chất văn hóa	58
Bảng 3.10: Tình hình thực hiện tiêu chí Chợ nông thôn.....	59
Bảng 3.11: Tình hình thực hiện tiêu chí Bưu điện.....	60
Bảng 3.12: Tình hình thực hiện tiêu chí Nhà ở dân cư	61
Bảng 3.13: Tình hình thực hiện tiêu chí Thu nhập và Tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên	63
Bảng 3.14: Tình hình thực hiện tiêu chí Hình thức tổ chức sản xuất	64
Bảng 3.15: Tình hình thực hiện tiêu chí Giáo dục	65
Bảng 3.16: Tình hình thực hiện tiêu chí Văn hóa	66
Bảng 3.17: Tình hình thực hiện tiêu chí Y tế.....	67
Bảng 3.18: Tình hình thực hiện tiêu chí Môi trường	68
Bảng 3.19: Tình hình thực hiện tiêu chí Hệ thống tổ chức chính trị xã hội	70